

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/31/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117203265
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8117203265.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochta a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlady Simkovej v spore žalobcu: K. banka N., a. s., F.: XX XXX XXX, E. XX, L., proti žalovanej: Z. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, o zaplatenie 3 285,04 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 25Csp/43/2017-48 z 12.10.2017 takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok v napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.
- II. Vo zvyšnej napadnutej časti, t.j. čo do splatnosti priznanej sumy a príslušenstva a čo do výroku o trovách konania rozsudok zrušuje a vec v rozsahu zrušenia vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia označených strán sporu súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol nasledovne:

I. žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi nezaplatenú istinu vo výške 3 285,04 Eur, úrok z úveru vo výške 170,73 Eur, úroky z omeškania vo výške 1,48 Eur, úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 3 285,04 Eur od 24.01.2017 do zaplatenia a nezaplatené poplatky za poistenie vo výške 3,02 Eur,

II. povoľuje žalovanej zaplatiť vzniknutý dlh v mesačných splátkach po 60 Eur, ktoré bude platiť vždy do 25-teho dňa v mesiaci, až do úplného vyrovnania, po následkom straty výhody splátok, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť,

III. v prevyšujúcej časti žalobu zamietá,

IV. žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % vo výške, ktorá bude presne vyčíslená osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1, ods. 5, § 54 ods. 1, ods. 2, § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 1, ods. 2, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010Z.z., § 3 ods. 1 nar. vlády SR č. 87/1995Z.z. Výrok o trovách konania ustanoveniami § 251, § 255 a § 262 CSP.

3. Vychádzal zo zistenia, že žalobca dňa 28.08.2015 uzatvoril so žalovanou úverovú zmluvu č. XXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 3 500 Eur za dohodnutú úrokovú sadzbu 15,9 % ročne a s dohodnutou výškou splátky 61,43 Eur. Žalovaná mala celý úver uhradiť do 20.08.2024. V zmluve bol uvedený termín splatnosti prvej splátky 21.09.2015, počet splátok 108,

výška RPMN 18,42 %, priemerná RPMN 15,44 %, celková čiastka, ktorú uhradí žalovaná 6 739,44 Eur, poplatok za poistenie schopnosti splácať úver 1,51 Eur a poplatok za poskytnutie úveru 105 Eur. Listom zo dňa 23.01.2017 bola žalovaná vyzvaná k predčasnému splateniu poskytnutého úveru do 02.02.2017. Žalovaná úver do dnešného dňa neuhradila.

4. Žalovaná splátky uhrádzala takmer v súlade so zmluvou do októbra 2016 a následne sa dostala do omeškania. Žalovaná celkovo uhradila sumu 828,86 Eur. Na úroky bola zarátaná suma 594,27 Eur, na istinu suma 214,96 Eur a na poistné suma 19,63 Eur.

5. Ku dňu 23.01.2017 žalobca eviduje dlh vo výške 4 285,04 Eur, pričom istina predstavuje sumu 3 285,04 Eur, úroky sumu 170,73 Eur, úroky z omeškania sumu 1,48 Eur, poplatky sumu 60 Eur a poplatky za poistenie schopnosti splácať úver sumu 3,02 Eur. V tomto konaní si žalobca neuplatňuje sumu za poplatky vo výške 60 Eur.

6. Súd zistil, že úverová zmluva zo dňa 28.08.2015 obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z. z., keďže je v nej uvedená výška úveru, druh úveru, výška mesačnej splátky, počet splátok 108, konečná splatnosť úveru, úroková sadzba 15,9 %, RPMN 18,42 %, priemerná RPMN 15,44 % a celková čiastka, ktorú klient uhradí spolu s poskytnutou výškou úveru, vo výške 6 739,44 Eur.

7. Žalovaná uhradila poslednú sumu vo výške 10,62 Eur dňa 20.10.2016. Celkovo uhradila sumu 828,86 Eur.

8. Súd priznal žalobcovi nezaplatenú istinu do zosplatenia a taktiež nezaplatené poplatky za poistenie do zosplatenia, úroky z úveru do zosplatenia a úroky z omeškania. Súd taktiež priznal žalobcovi úrok z omeškania, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

9. Súd zamietol nárok žalobcu v časti, v ktorej žiadal priznať úrok z omeškania zo zosplatených úrokov.

10. Súd vychádzal z rozsudku Najvyššieho súdu ČR č. k. 35Odo 101/2002 zo dňa 24.03.2004, ktorý vychádzajúc z právnej úpravy obsahovo zhodnej so slovenskou, uviedol, že podľa štandardného výkladu podávaného súdnou praxou definícia príslušenstva pohľadávky obsiahnutá v ustanovení § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka platí aj pre obchodné záväzkové vzťahy. Úroky, úroky z omeškania a poplatok z omeškania sú teda podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky, ktorou sa v zmysle tohto ustanovenia a v návaznosti na definíciu záväzkového vzťahu v § 488 Občianskeho zákonníka rozumie peňažné plnenie (istina), na ktorú má veriteľ právo podľa hlavného záväzkového vzťahu, ku ktorého zmene (potiaľ, že sa môžu nárokovať aj sankcie za omeškanie s platením) dochádza priamo zo zákona práve až omeškaním dlžníka. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným záväzkovým vzťahom hlavným. Splnením hlavného záväzku (alebo iným zo spôsobov jeho zániku) zaniká (končí) aj akcesorický záväzok úrokový; pretrváva len povinnosť zaplatiť už dospelé úroky. Tým, že včas nesplatí úroky z istiny, sa dlžník dostáva do omeškania s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením vlastného dlhu (istiny). Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva (tu úroky z omeškania z dojednaných úrokov) potom veriteľ nemá preto, že ani Občiansky ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Inak povedané, ani Obchodný ani Občiansky zákonník nezakotvujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky.

11. Ak sa teda rozumie pohľadávkou v zmysle úpravy obsiahnutej v ustanovení § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka istina (plnenie z hlavného peňažného záväzku), potom nemôže nárok na príslušenstvo z príslušenstva pohľadávky plynúť ani z dikcie ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Názor, že možno priznať úrok z omeškania alebo poplatok z omeškania z príslušenstva pohľadávky, odôvodnený len úpravou obsiahnutou v posledne označenom ustanovení (§ 517 ods. 2 OZ), by totiž bez väzby na ustanovenie § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka viedol k absurdnému záveru, že takto priznané príslušenstvo z istiny už nie je príslušenstvom pohľadávky, ale novovzniknutou samostatnou pohľadávkou. Úprava obsiahnutá v § 517 ods. 2 OZ, ako úprava všeobecná vo vzťahu ku všetkým občianskoprávnym záväzkom, pomenováva príslušenstvo, ktoré možno pri omeškaní s plnením peňažného dlhu (s plnením hlavného peňažného záväzku) žiadať vedľa istiny v prípadoch, kedy zákon o kvalite príslušenstva mlčí (ak neustanovuje zákon, že dlžník je povinný platiť poplatok z omeškania, má

veriteľ právo požadovať úrok z omeškania). Ďalej odôvodnenie cituje diela, ktoré sa taktiež prikláňajú k názoru, že dojednané úroky sa nestávajú súčasťou istiny, a preto sa ďalej neúročia.

12. Najvyšší súd ČR má tiež za to, že dikcia § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka (čo do slovného spojenia „peňažný záväzok“) oporou pre iný výklad riešeného problému nie je. Tým nie je dotknuté právo účastníkov dohodnúť sa (typovo napríklad v medziach zmluvy o úvere), že dojednané úroky sa stanú súčasťou istiny (že k nej podľa dohody účastníkov budú pripočítané) a následne potom právo veriteľa požadovať, aby dlžník pre prípad omeškania s platením takto zvýšenej istiny platil dojednanú alebo zákonom stanovenú sadzbu úrokov z omeškania. Uvedené však nič nemení na skutočnosti, že sa takto opäť úročí len istina a nie príslušenstvo pohľadávky.

13. Podľa záveru Najvyššieho súdu ČR teda záver založený na úvahe, podľa ktorej zákon (Obchodný zákonník v spojení s Občianskym zákonníkom) priznávajú veriteľovi bez ďalšieho aj právo úročiť zákonné príslušenstvo pohľadávky (žiadať úroky z omeškania z dojednaných úrokov) je nesprávny.

14. Žalovaná žiadala o povolenie zaplatiť vzniknutý dlh v splátkach. Hoci je priznaná istina spolu s príslušenstvom pomerne vysoká, súd povolil žalovanej zaplatiť vzniknutý dlh v splátkach po 60 Eur mesačne, a to vzhľadom na jej sociálnu a finančnú situáciu. Súd prihliadol na to, že žalovaná poberá len minimálnu mzdu, jej manžel je nezamestnaný a spolu sa starajú o X maloleté deti. Určením vyšších splátok by sa žalovaná spolu s rodinou dostala do priamych existenčných problémov. Splácanie dlhu v splátkach v takejto výške, aj keď bude po dlhšiu dobu, existenciu žalobcu neohrozí, keďže ide o finančnú inštitúciu. Pokiaľ žalovaná nebude splátky splácať riadne a včas, stane sa splatným celý dlh naraz.

15. Proti tomuto rozsudku, čo do zamietavej časti a čo do povolenia splácania dlhu v splátkach, podal odvolanie žalobca majúci za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Jeho odvolacie námietky možno zhrnúť do nasledovných rovín: (i) názor, že priznanie možnosti plnenia dlhu v splátkach je v rozpore so zákonom, také rozhodnutie by malo byť spravodlivé a nemôže výrazne zvýhodňovať jednu zo strán na úkor druhej. V tomto poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline, č.k. 11Co/91/2017-138 z 16.05.2017, Krajského súdu v Trnave, č.k. 23Co/498/2016-72 z 15.05.2017, Krajského súdu v Prešove, č.k. 17Co/17/2017-63 z 27.07.2017, Krajského súdu v Nitre, č.k. 8Co/34/2017-97 z 15.06.2017 a Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 12Co/145/2017-85 z 31.07.2017; (ii) nesúhlas s názorom súdu prvej inštancie, že žalobcovi neprináleží úrok z omeškania z vyčíslených úrokov, pretože z príslušenstva pohľadávky si nemožno uplatniť úroky z omeškania. Na podporu svojho názoru poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 4Cob/62/2007 zo dňa 27.03.2008 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 14Co/542/2016-59 z 13.06.2017. Na základe uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil a vyhovel jeho žalobe aj vo zvyšnej časti. Súčasne uplatnil trovy konania.

16. Žalovaná vo svojom vyjadrení opäť prejavila ochotu zaplatiť dlh v pravidelných mesačných splátkach s tým, že úroky z omeškania zo zosplatených úrokov, nie je ochotná splácať vzhľadom na jej deklarované majetkové pomery.

17. Ďalšie podania strán dané neboli.

18. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 23.11.2018 a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je iba z časti dôvodné.

19. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

20. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

21. Žalobca tvrdí, že rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

22. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávanej spore správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednávaný spor aj správne právne čo do merita veci posúdil. Z odôvodnenia tu napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Naproti tomu v priebehu odvolacieho konania žalobca čo do merita veci nepredostrel relevantný argument majúci súvis s prejednávanou vecou, ktorý by bol takej povahy, že by mohol priniesť pre neho priaznivejšie rozhodnutie.

23. Možno teda naproti námietkam odvolateľa uzavrieť, že aj podľa právneho názoru odvolacieho súdu dal súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí zrozumiteľnú a presvedčivú odpoveď na podstatné argumenty strán sporu čo do merita veci (hlavne tých, ktoré sú zhrnuté v odvolaní žalobcu), pričom tak učinil v snahe garantovať stranám sporu ich právo na spravodlivé súdne konanie. Skutočnosť, že v tomto rozhodnutí neboli naplnené očakávania žalobcu, teda súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s jeho právnym názorom ešte neznamená, že došlo k porušeniu jeho základného práva na spravodlivé súdne konanie. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu totiž postupoval v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a majúci na pamäti základné právo strán sporu na súdnu ochranu, túto stranám sporu poskytol v požadovanej kvalite.

24. Odvolací súd osvojujúci si závery súdu prvej inštancie na zdôraznenie vecnej správnosti a v súvislosti s odvolacími námietkami žalobcu v merite veci iba dopĺňa, že branie úrokov z úrokov bolo zapovedané už podľa tradícií rímskeho práva. (v ostatom porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 24. marca 2004, sp. zn. 35 Odo 101/2002, publikovaný v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod R 5/2006, z ktorého správne vychádzal i prvoinštančný súd) [obdobne aj Krajský súd v Prešove, sp. zn. 20Co/44/2017 z 25.01.2018 a Krajský súd v Trenčíne, sp. zn. 6Co/92/2017 30. 05. 2017].

25. Preto odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1, ods. 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí uvedenými, rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti v merite veci ako vecne správny potvrdil.

26. Pokiaľ ide o povolenie splácania dlhu v splátkach. Tu prvoinštančný súd rozhodol iba na základe bianko tvrdení žalovanej, teda bez toho, aby svoje rozhodnutie podložil všetkými potrebnými skutočnosťami, ktoré by presvedčivo zdôvodnili jeho záver, že vzhľadom na povahu prejednávaného sporu, na povinný nárok a osobné pomery strán je vhodné určiť, že peňažné plnenie možno uskutočniť v splátkach. K významným hľadiskám v tomto smere patrí predovšetkým výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného aj v konaní prejavovaná snaha o plnenie záväzku, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a skutočnosť, či by prípadné zdržanie v plnení súdom ustanovenej povinnosti nedodržaním jednotlivých splátok nebolo v tomto spore pre žalobcu príliš ťaživé. Je potrebné prihliadať nie len na pomery žalovanej, ale aj na záujmy žalobcu (pozri napr. R 87/1966 a R 117/1967).

27. Preto bolo potom potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti a v súvisiacom výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a podľa § 391 CSP v rozsahu zrušenia vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

28. Bude preto úlohou súdu prvej inštancie sa opätovne zaoberať otázkou možného povolenia splácania dlhu žalovanej v splátkach v intenciách naznačených odvolacím súdom, o nej nanovo rozhodnúť, a samozrejme, svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2 CSP aj náležite odôvodniť.

29. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade všetkých trov konania (§ 396 ods. 3 CSP).

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).